

Валюта рыногу (2018-жылдын февраль айы)

Кароого алынып жаткан мезгил ичинде валюта рыногунда сомго карата АКШ долларынын эсептик курсу жыл башынан тартып бир АКШ доллар үчүн 68,8395 сомдон 68,0860 сомго чейин 1,1 пайызга төмөндөгөн. Валютанын сунушу катышуучулар тарабынан конвертациялык операциялардын, алынган депозиттердин, акча которуулардын, нак эмес акчага айландыруунун жана своп-операциялардын натыйжасында алынган АКШ доллар эсебинен колдоого алынган.

Байкоого алынып жаткан мезгил ичинде банктар аралык валюта тооруктарында бүтүмдөрдүн жалпы көлөмү 28,1 млн АКШ долларын түзгөн, бул өткөн айга салыштырмалуу 45,4 пайызга аз. Улуттук банк АКШ доллар курсунун кескин өзгөрүүлөрүн текшилөө максатында 5,5 млн АКШ доллар суммасында чет өлкө валютасын сатып алуу боюнча интервенцияларды жүргүзгөн. Банктар аралык бүтүмдөр көлөмү 22,6 млн сомго (-27,1 пайыз) чейин төмөндөгөн.

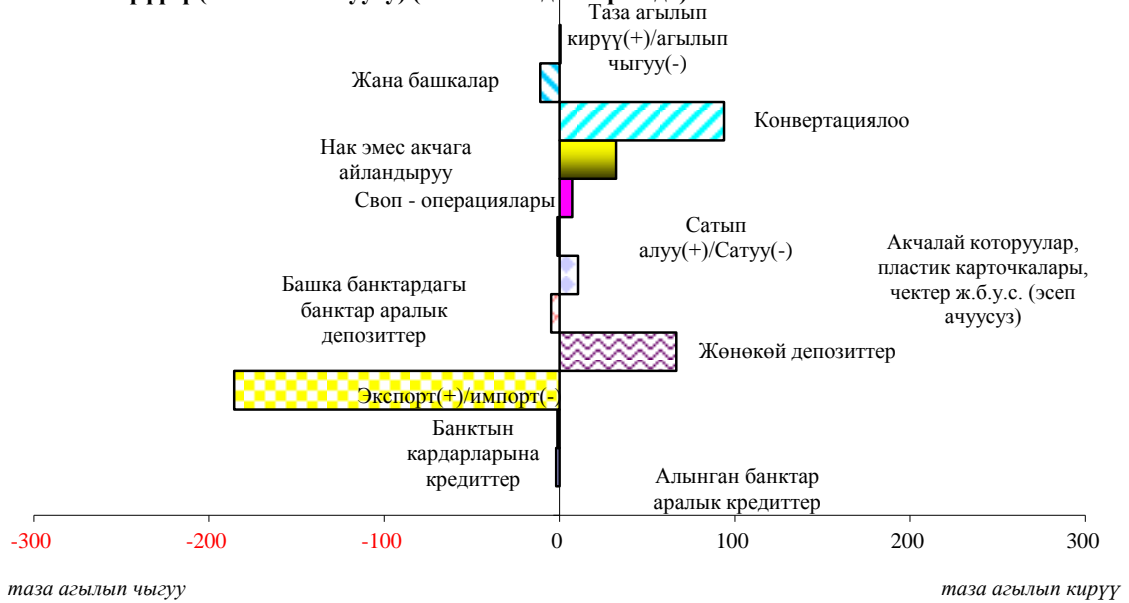
Чет өлкө валютасын сатып алуу-сатуу боюнча операциялардын жалпы көлөмү коммерциялык банктардын нак эмес операцияларынын (-43,1 пайызга) жана алмашуу бюролорунун нак операцияларынын (-25,5 пайызга) кыскаруусунан улам ай ичинде 42,4 млрд сомду түзүү менен 17,0 пайызга төмөндөгөн. Коммерциялык банктардын нак операциялар көлөмү тескерисинче 19,9 млрд сомго чейин (ай ичинде +0,2 пайыз) жогорулаган.

Ошентип, февраль айында чет өлкө валютасындагы операциялар түзүмүндө алмашуу бюролорунун нак операциялар үлүшү 47,4 пайызды (-5,4 п.п.), мындан ары коммерциялык банктардын нак операциялары – 46,9 пайызды (+8,0 п.п.) жана коммерциялык банктардын нак эмес операциялары – 5,7 пайызды (-2,6 п.п.) түзгөн.

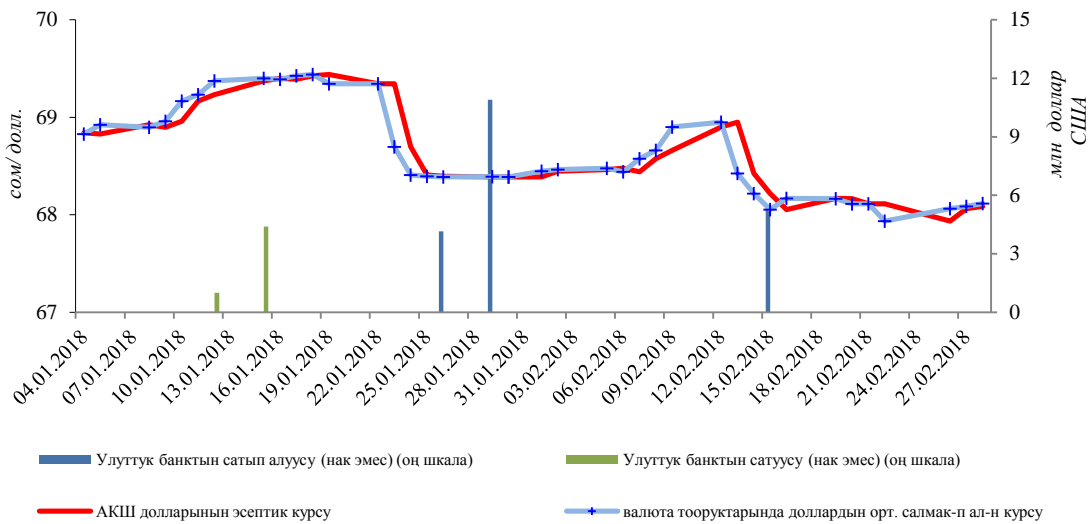
Кароого алынып жаткан мезгил ичинде евродо (+23,8 пайыз) жана казак теңгесинде (+21,5 пайыз) ишке ашырылган операциялардан тышкары, бардык валюталарда операциялар көлөмүнүн төмөндөшү байкалган. АКШ долларында операциялар 19,6 пайызга, орус рублинде 16,1 пайызга жана башка валюталарда – 6,3 пайызга төмөндөгөн. Натыйжада операциялардын жалпы көлөмүндө валюталардын үлүштүк катышы төмөнкүчө түптөлгөн: АКШ долларында операциялар үлүшү 56,9 пайызды (-1,8 п.п.), орус рублинде операциялар үлүшү – 38,8 пайызды (+0,4 п.п.), евродо операциялар үлүшү – 2,6 пайызды (+0,9 п.п.) жана казак теңгесинде – 1,7 пайызды (+0,5) түзгөн.

Байкоого алынып жаткан мезгил ичинде Улуттук банк коммерциялык банктар менен СВОП-операцияларын ишке ашырган эмес.

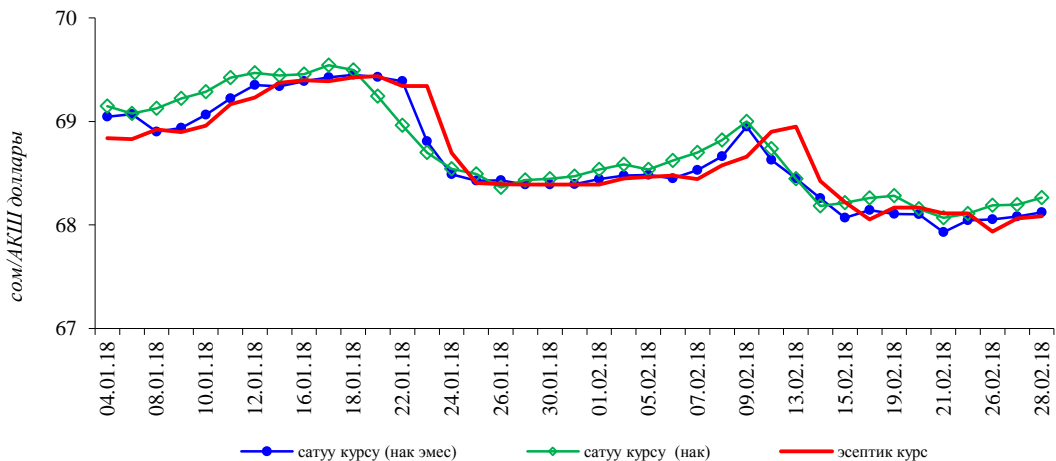
1-график. Коммерциялык банктарда нак эмес АКШ долларынын таза агылып кирүүсү (агылып чыгуусу) (млн АКШ долларында)

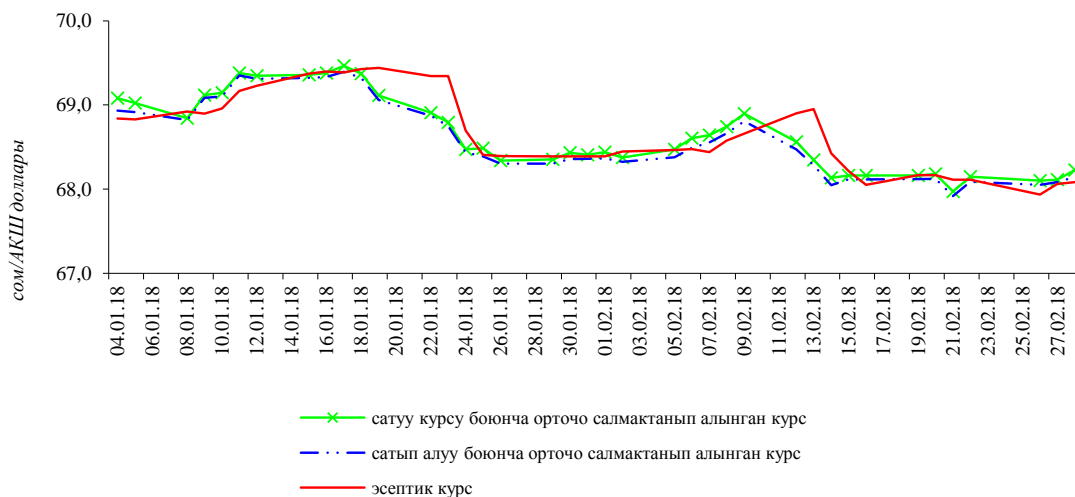
2-график. Банктар аралык валюта тооруктарында АКШ доллар курсунун динамикасы

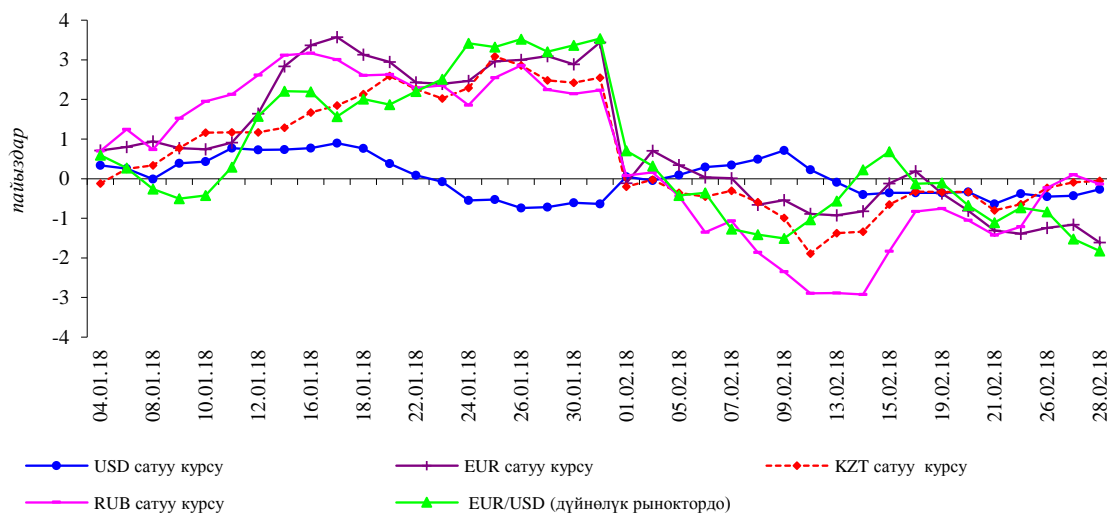
3-график. Коммерциялык банктарда нак эмес жана нак долларынын сатуу курстарынын динамикасы

4-график. Алмашуу бюрөлорунда АКШ доллар курсунун динамикасы

5-график. Алмашуу бюрөлорунда негизги валютар курсунун, алмашуу бюрөлорунда жана дүйнөлүк рынокторунда АКШ доллар курсунун өзгөрүү арымдарынын динамикасы

1-таблица. Операциялардын түрлөрү боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалентте)

Мезгил аралыгы	Жалпы операциялардын көлөмү	Комм. банктардын накталай эмес		Комм. банктардын накталай		Алмаштыруу бюрөлордун накталай операциялары		
		Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	
								миң сом
2017	02	28 407,2	2 906,1	10,2	14 907,4	52,5	10 593,7	37,3
	03	38 033,4	3 370,5	8,9	19 541,2	51,4	15 121,7	39,8
	04	35 522,7	3 911,6	11,0	18 998,5	53,5	12 612,6	35,5
	05	40 313,7	3 129,4	7,7	21 173,7	52,5	16 010,6	39,7
	06	38 576,2	2 914,2	7,6	22 379,7	58,0	13 282,4	34,4
	07	44 359,4	5 995,3	13,5	23 635,7	53,3	14 728,4	33,2
	08	64 314,9	3 613,0	5,6	26 399,3	41,0	34 302,6	53,3
	09	58 537,3	4 429,9	7,6	25 265,2	43,2	28 842,2	49,3
	10	61 742,6	4 202,7	6,8	28 424,6	46,0	29 115,4	47,2
	11	66 769,6	5 599,9	8,4	25 619,5	38,4	35 550,2	53,2
	12	59 510,7	4 077,6	6,9	26 446,3	44,4	28 986,8	48,7
	2018	01	51 119,9	4 276,4	8,4	19 849,1	38,8	26 994,4
02		42 427,4	2 431,3	5,7	19 879,5	46,9	20 116,5	47,4

2-таблица. Валюталар боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалентте)

млн сом

Мезгил аралыгы	Жалпы операциялардын көлөмү	АКШ доллары			Евро		Орус рубли		Казак тенгеси		Жана башкалар	
		көлөм	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш
2017	02	28 407,2	17 028,7	59,9	844,8	3,0	9 926,5	34,9	596,7	2,1	10,4	0,0
	03	38 033,4	21 831,5	57,4	1 261,5	3,3	14 242,5	37,4	687,9	1,8	10,0	0,0
	04	35 522,7	21 324,3	60,0	830,4	2,3	12 692,8	35,7	665,2	1,9	10,0	0,0
	05	40 313,7	22 297,3	55,3	842,9	2,1	16 455,8	40,8	707,8	1,8	9,9	0,0
	06	38 576,2	22 251,5	57,7	851,9	2,2	14 723,5	38,2	733,1	1,9	16,2	0,0
	07	44 359,4	26 652,0	60,1	1 057,8	2,4	15 803,5	35,6	828,1	1,9	17,9	0,0
	08	64 314,9	35 304,3	54,9	1 105,1	1,7	27 068,7	42,1	822,8	1,3	13,9	0,0
	09	58 537,3	32 785,7	56,0	1 266,6	2,2	23 757,1	40,6	711,3	1,2	16,7	0,0
	10	61 742,6	35 766,2	57,9	1 109,5	1,8	24 103,0	39,0	748,4	1,2	15,5	0,0
	11	66 769,6	38 703,1	58,0	1 271,7	1,9	25 979,5	38,9	794,5	1,2	20,8	0,0
	12	59 510,7	35 324,7	59,4	1 168,3	2,0	22 187,3	37,3	804,5	1,4	25,9	0,0
	2018	01	51 119,9	30 001,9	58,7	890,0	1,7	19 616,4	38,4	586,8	1,1	24,8
02		42 427,4	24 123,7	56,9	1 101,8	2,6	16 465,4	38,8	713,1	1,7	23,3	0,1

3-таблица. Четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы	Айдын акырына карата эсептик курс				Бир ай ичинде эсептик курстун четтөөсү				
	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	
2017	02	69,1298	73,1324	1,1932	0,2213	0,0%	-1,1%	3,8%	4,3%
	03	68,6069	73,6358	1,2169	0,2179	-0,8%	0,7%	2,0%	-1,5%
	04	67,5000	73,5818	1,1845	0,2147	-1,6%	-0,1%	-2,7%	-1,5%
	05	68,0492	75,8068	1,2041	0,2189	0,8%	3,0%	1,7%	2,0%
	06	69,1367	78,9956	1,1701	0,2151	1,6%	4,2%	-2,8%	-1,7%
	07	68,6500	80,3617	1,1529	0,2103	-0,7%	1,7%	-1,5%	-2,2%
	08	68,6880	82,0513	1,1695	0,2052	0,1%	2,1%	1,4%	-2,4%
	09	68,6585	80,9518	1,1834	0,2012	0,0%	-1,3%	1,2%	-1,9%
	10	68,7200	79,9282	1,1875	0,2057	0,1%	-1,3%	0,3%	2,2%
	11	69,7399	82,7987	1,1956	0,2101	1,5%	3,6%	0,7%	2,1%
	12	68,8395	82,5936	1,1951	0,2071	-1,3%	-0,2%	0,0%	-1,4%
	2018	01	68,3900	84,6908	1,2149	0,2121	-0,7%	2,5%	1,7%
02		68,0860	83,9705	1,2230	0,2137	-0,4%	-0,9%	0,7%	0,8%

4-таблица. Алмашуу бирлорунда четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы	Бир ай ичиндеги орточо маржа				Валюталарды сатуу курсунун орточо чиеленишкен четтөөсү				Бир ай ичинде валюталарды сатуу курсунун четтөөсү				
	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	
2017	02	0,2%	0,4%	0,3%	0,8%	0,0%	0,2%	0,4%	0,2%	0,0%	-0,9%	3,2%	4,5%
	03	0,1%	0,4%	0,2%	0,8%	0,1%	0,3%	0,2%	0,1%	-0,9%	0,1%	2,1%	-1,4%
	04	0,2%	0,4%	0,2%	0,8%	0,1%	0,3%	0,2%	0,1%	-1,2%	0,5%	-2,5%	-1,1%
	05	0,2%	0,5%	0,2%	0,8%	0,1%	0,2%	0,4%	0,2%	0,5%	3,1%	1,1%	1,2%
	06	0,1%	0,5%	0,2%	0,8%	0,1%	0,2%	0,3%	0,2%	1,7%	4,1%	-2,6%	-1,5%
	07	0,2%	0,4%	0,3%	0,8%	0,1%	0,2%	0,2%	0,1%	-0,7%	1,4%	-1,9%	-2,4%
	08	0,1%	0,6%	0,1%	0,8%	0,1%	0,2%	0,2%	0,1%	-0,1%	2,0%	1,6%	-1,8%
	09	0,1%	0,3%	0,1%	0,8%	0,1%	0,3%	0,4%	0,1%	-0,1%	-1,1%	1,2%	-2,0%
	10	0,1%	0,4%	0,1%	0,8%	0,1%	0,2%	0,1%	0,2%	0,4%	-1,1%	0,2%	1,8%
	11	0,1%	0,4%	0,1%	0,7%	0,1%	0,1%	0,3%	0,1%	1,3%	3,5%	0,7%	2,4%
	12	0,1%	0,3%	0,1%	0,8%	0,0%	0,1%	0,2%	0,1%	-1,3%	-0,9%	-0,1%	-1,2%
	2018	01	0,1%	0,4%	0,1%	0,8%	0,1%	0,2%	0,3%	0,2%	-0,6%	3,4%	2,2%
02		0,1%	0,2%	0,1%	0,7%	0,1%	0,2%	0,3%	0,1%	-0,3%	-1,6%	-0,1%	-0,1%